

1968

50 JAAR

2018

SCHOUTEN TULIPS

FOR A COLORFUL WORLD

De geschiedenis van familiebedrijf
Schouten uit Zwaagdijk-Oost.
Doorgegroeid tot een internationaal
bedrijf met 5 dochterondernemingen

*1968 - Piet Schouten aan het rooien. Als vijftien-
jarige jongen samen met zijn vader het bedrijf
gestart.*

Het begin
Zie pag.

4

*1968 - Nic en Trien Schouten bij het ouderlijk
huis in Wervershoof waar
het allemaal begon.*

Ons Gezin
Zie pag.

7

*Luchtfoto gemaakt
in 2017*

Huidige situatie
Zie pag.

26

FA. N. SCHOUTEN & ZN

Bloem,- en Bloembollenkwekerij

Inleiding	3
Het begin; N. Schouten & zn	4
Familie Schouten; het gezin	7
Onze vaste krachten	14
Personeel	18
Vertrouwde relaties	20
De bedrijven van nu	22
Sponsoring	25
Huidige situatie	26
Nieuwe generatie	27
Fotocollage	28

Colofon

Redactie:

Madalène Schouten en Cecile Steenwijk

Fotografie:

Dik Ham, Piet Neefjes, familiearchief

Vormgeving & druk:

Studio Wordt vervolgd...

Wij willen iedereen bedanken voor de leuke stukken die zijn ingeleverd om dit mooie "tijd"-schrift mogelijk te maken.

Ook willen wij iedereen bedanken voor zijn inzet binnen ons bedrijf.

Met name Piet Schouten voor zijn 50-jarig jubileum, **van harte gefeliciteerd!**

Woord van welkom

Voor u ligt een uitgave van vijftig jaar N. Schouten bv. Een letterlijk "tijd"-schrift, wat we met plezier voor u gemaakt hebben. Want ja, vijftig jaar N. Schouten; het is nogal wat! Als je met elkaar gaat zitten en je laat deze gedachte binnen komen, dan roept het bij iedereen meteen allerlei herinneringen op.

In de loop der jaren hebben we zoveel contacten gehad en dingen beleefd en ondernomen. Vijftig jaar in een mensen- en bedrijfsleven is nogal wat. Vandaar ook de gedachte om daar iets mee te doen. Maar hoe? In wat voor vorm zullen we het gieten? Wat is leuk om vast te leggen en te bewaren? Er waren meteen allerlei vragen en ideeën.

We vonden het in ieder geval iets om te vieren met de mensen in en om het bedrijf.

En met de mensen die het bedrijf hebben opgebouwd tot wat het nu geworden is.

Het verhaal van een familiebedrijf dat uitgegroeid is tot een internationaal bedrijf.

We hebben veel om dankbaar voor te zijn; de kansen die er waren en aangepakt hebben.

Ik zou haast zeggen: de kansen die we niet met beide handen, maar met vele handen hebben aangepakt. Er is altijd hard gewerkt bij N. Schouten bv. Eerst met het hele gezin en later ook met andere medewerkers. Dat heeft ons gebracht tot waar we nu zijn en daar zijn we trots op. Ook zijn we dankbaar voor alles wat we meegekregen hebben van de oprichters van het bedrijf (vader Nic Schouten en zijn vrouw Trien Schouten-Haakman) voor hetgeen zij samen met hun gezin hebben weten neer te zetten, maar nog meer voor wat we van ze geleerd hebben.

Hun vooruitziende blik, doorzettingsvermogen en vertrouwen in hun kinderen om samen iets op te bouwen. Dat willen we delen en laten zien aan de mensen om ons heen, dus is een open dag op zijn plaats. Een dag waarin ieder een kijkje kan nemen in het bedrijf. En om mooie verhalen te delen met de mensen die er zijn.

En mooie verhalen en herinneringen zijn er, ondanks dat niet altijd alles van een leien dakje gaat. Om de woorden van Co Buisman te gebruiken: "Als het niet goed gaat kan een Schouten ook heel hard en lang tot onze lieve heer spreken".

We hebben de familie en (ex-)medewerkers gevraagd hun herinneringen of belevenissen met het bedrijf op papier te zetten om samen met de foto's hier een tastbare herinnering van te maken. Eenmaal hiermee bezig, kwam er heel veel op ons af. Want wat hebben we in de afgelopen vijftig jaar wel niet allemaal gedaan? Steeds nieuwe uitbreidingen en plannen. Die Schoutens zijn aanpakkers, ondernemers, die gaan aan de slag! Ze zien altijd nieuwe mogelijkheden. We zullen de laatste uitbreiding of ontwikkeling nog niet gehad hebben. Je zou kunnen zeggen dat het met een Schouten nooit saai is.

De derde generatie heeft ondertussen zijn intrede gedaan in het bedrijf.

We zijn dankbaar dat we dit vijftigjarig jubileum met drie generaties mogen vieren.

Wij proberen met dit "tijd"-schrift iets van onze passie voor het bedrijf, het vak en ons leven met u te delen. We hopen dat u ervan geniet!

Het begin; N. Schouten & zn

Nic en Siem

Ontstaan

Oorspronkelijk runde Nic en Siemen Schouten samen het bollenbedrijf. Toen de gebroeders Schouten in de gaten hadden dat de neven verschillende gedachten en interesses hadden werd er besloten om het bedrijf op te splitsen. Siemen en Nic hadden toen allebei al elk land op hun eigen naam staan. En elk wilde graag hun eigen land knap houden. De verdeling van de roerende goederen werd in harmonie geregeld. "Ome" Siemen had voor die tijd een flinke schuur met een zolder, waar je met een lift mee omhoog kon. Nic had inmiddels de oude trekkas en houten

schuur vervangen voor een moderne schuur met twee cellen; een stookcel en een koelcel.

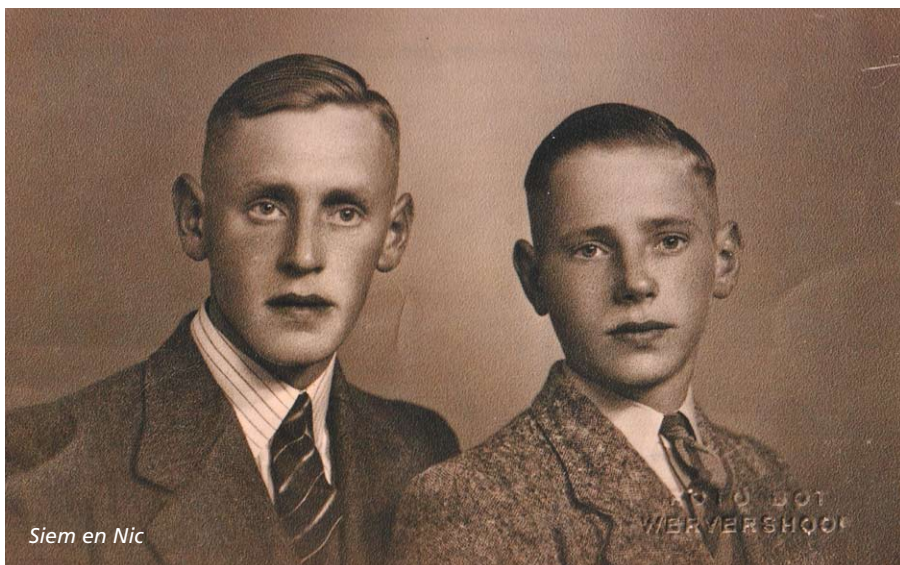
Op 1 januari 1968, is Nic samen met zijn oudste zoon Piet het bedrijf gestart onder de naam N. Schouten en Zn.

Op vijftienjarige leeftijd, kwam Piet eind mei van de lagere Tuinbouwschool en ging bij pa aan het werk. Half juni werd Piet naar het land gestuurd om bollen te ploegen. Dit gebeurde met de Planeet; een machine die voor dat werk eigenlijk te licht was, waardoor er regelmatig aan getrokken of geduwd moest worden.

Het werk op het bedrijf werd door het hele gezin gedaan en voornamelijk met de hand. In het begin werd alles met de schuit aan- en afgevoerd. Vanaf de verkaveling, kwam daar de trekker voor in de plaats. Voor de verkaveling werd er een grote diversiteit aan groenten verbouwd en bovendien tulpen.

De eerste kas werd verwarmd met een kolenkachel, later door hete lucht d.m.v. gas-heathers.

Daar er nog niet zoveel onkruidverdelgers waren, was er veel wiewerk en als er gespoten kon worden, gebeurde dat met de Amarel; een rugspuit, die je d.m.v. een hefboom op druk moest houden. Eerst werd dat gedaan met een spuitlans waarmee je zwaaiend de oppervlakte moest behandelen. Later kwam de spuitboom, waarmee je twee bedden tegelijk kon spuiten. Weer later kwam de motorspuit, wat de werking van de middelen ten goede kwam omdat de onderkant van de bladeren zo ook gespoten kon worden.

Siem en Nic

Het planten van kool werd gedaan, door het aangeven in de hand van pa, die voorop liep en met een plantschopje de grond open maakte, het plantje in de opening zette (met het hartje net boven de grond) en daarna de grond met zijn

Piet en vader Nic

voet aandrukte. Daarna werd met een emmer water en een beker elke plant water gegeven.

In het begin werden de wallen gekweekt, wat inhield dat ze met de hand werden omgespit, om het doorgroeien van het kweek in het land tegen te gaan. Later werden ze gefreesd met de Agria die, als je niet voorzichtig was, zo te water lag.

Kees en Siem

Meestal werd er voor de winter, bagger op het land gestrooid. Deze werd met een draadkraan uit de sloot gehaald en op de kant gelegd. Vervolgens werd de bagger op kruidelen met de kruiwagen over het land uitgereden. Ook de tulpen werden met de hand langs de plank verbouwd.

De Excelsior zaaimachine was een verbetering. Daarna kwam de Leba vierrijdige bollenplantmachine achter de Holder-trekker. Hier konden wel acht gaasbakken tulpen in.

Nu rijden de bollenplanters met 100 tot 160 gaasbakken. Om de groei van het bedrijf op te vangen waren veel handjes nodig. Daaraan voldoen was niet altijd eenvoudig. Het tulpenkoppelen was ook allemaal handwerk.

Koninginnedag was voor pa een feestje, want dan waren er veel handjes die mee konden helpen.

Moeder Schouten

De meeste kleren werden door moeder genaaid. En tot de kinderen naar het voortgezet onderwijs gingen, maakte zij altijd hun brood klaar. In de "roders"-tijd in de schuur zorgde zij voor thee en limonade. Nog steeds zeggen diegenen die toen in het bedrijf werkten, hoe gezellig het altijd was. Als de kinderen pijn of verdriet hadden, was ze hard door te zeggen dat ze zich niet aan moesten stellen, of wist ze het verdriet

op een bijzondere manier met haar wijsheid te keren. Moeder had twee rechterhanden, die nooit stil stonden. Samen met Marry Ruiter bestierden ze het huishouden en de voorkomende werkzaamheden. Koffietijd betekende voor Marry aardappelen schillen en groenten klaarmaken. Moeder ging kleren verstellen of kousen stoppen ("anders kwam het werk nooit af"). Ook werden de kinderen na schooltijd door hen in hun werkkleren gestoken en naar het land gebracht. Nic heeft vele malen gezegd dat als hij Moe niet had, hij nooit zo ver gekomen was. Later werd Moe gesteund door hun dochter Margreet, die daarmee ook een belangrijke bijdrage aan het familiebedrijf leverde.

Naar Zwaagdijk

Omdat vader Nic de schuur van Klaas Boon op Zwaagdijk wist te kopen, kon daar na de verkaveling een nieuw bedrijf gevestigd worden; eerst werd het huis en daarna de schuur gebouwd. Zoon Siem woonde er de eerste paar jaar met Rina, tot na de geboorte van Manon, waarna ze naar Brazilië emigreerden.

Als gevolg van de verkaveling ging het bedrijf zich steeds meer richten op grotere teelten. Van de diversiteit aan groenten, werd langzaam afscheid genomen en ging het bedrijf over op tulpen en bloemen. Eerst werden de bloemen geveild in Beverwijk en daarna al gauw naar Aalsmeer.

Liederik 1 Zwaagdijk

Om de bloemen zo vers mogelijk te houden werd het vervoer door het bedrijf zelf gedaan.

De kas werd gebouwd, waar diverse bloemen in de volle grond werden verbouwd en opgeplant. Ze werden voorzien van een laagje turfmoel, wat diende als breeklaag voor de dekgrond die nodig was om de opgroei van de bollen tegen te gaan. Het inhalen was veelal een koud en smerig klusje. Later werd er met een laagje zand en een dik pak stro gewerkt tegen de vorst, wat al een hele vooruitgang was. Van de koude behoefte van de diverse soorten tulpen, was nog niets bekend. Als het een zachte winter was waren de tulpen te kort of verdroogde de bloem. Toendertijd werden de tulpen ingehaald als de bloem net boven de bol kon worden gevoeld.

Vervolgens werden potplanten geïmporteerd uit Brazilië, bij Siem vandaan. Er werden naast tulpen ook irissen, narcissen, krokussen, nerines, anjers, chryshanten, violieren, astilbes, lelies, duizendschoon, pioenen, akonieten, eremuessen en vuurpijlen verbouwd. Inmiddels zit het bedrijf zo'n 30 jaar in Frankrijk om tulpen te vervroegen voor de bloei. De eerste twee jaar in Arcis sur Aube, samen met Ton Karsten. Hier ging alles nog onder plastic en i.v.m. de vele stenen in de grond, moest hier met de hand worden gerooid. Het personeel zat in een grote legertent op een camping met veel schoolverlaters. Vader en moeder Schouten zorgden voor de foerage en moeder kookte voor het hele stel. De plek in Bordeaux, Trois Lagune,

is drie keer van eigenaar veranderd. De laatste eigenaar, de familie Lebourg, die voor ons Engels waren gaan studeren, ervoer Piet als een tweede "thuis". Ik heb een poging gedaan het ontstaan en de groei van het familiebedrijf te omschrijven in mijn verhaal, en daarbij ook een inkijkje te geven in het reilen en zeilen en de sfeer op het bedrijf. Er is nog zoveel te vermelden, want er is in de afgelopen vijftig jaar zo ongelooflijk veel gebeurd. Ik heb een aantal jaar geleden mijn aandelen in het bedrijf aan Frank verkocht. Hij had respect voor mijn beslissing en zei toen: "Er gaat niets veranderen, het blijft ons bedrijf". En zo voelt het voor mij nog steeds.

Ik wil Frank bedanken voor alles wat hij voor me gedaan heeft. Ook mijn broers,

zussen, neven en nichten wil ik bedanken voor hun grote inzet. En natuurlijk ons vaste team. Wat een inzet, energie en verantwoording tonen jullie! Dat er met zo'n klein team zoveel wordt gedaan is onbeschrijfelijk.

Groet Piet,
Grootebroek, 1 maart 2018.

Familie Schouten; het gezin

Na oudste zoon Piet zijn ook alle andere kinderen in het familiebedrijf begonnen.

Voor de eerste vijftig jaar was N. Schouten vooral een familiebedrijf. Of zal ik zeggen; een gezinsbedrijf. Het gezin bestond uit 12 kinderen (waar helaas dochter Wilma op jonge leeftijd is overleden). Vader en moeder Schouten ontfermen zich over hun gezin van 11 kinderen en hun bedrijf. Samen moest de klus geklaard worden. Vader Nic Schouten had een vaste medewerker, dat was Paul Sneek. In de drukke periodes waren er vrienden en vriendinnen, burens en anderen die wat extra's konden verdienen. Binnen het gezin zijn vele herinneringen verweven met het bedrijf. Daarom van ieder gezinslid een stukje over hun herinneringen en belevenissen bij N. Schouten. Oudste zoon Piet, Kees, Siem, Margreet, Klaas, Frank, Wilma, Annelies, Monique, Nicolette, Jeroen en zwager Martien hebben een familie stukje geschreven.

Kees Schouten

Om vanuit het warme Brazilië een paar gedachten op papier te zetten, leek het mij goed om wat te schrijven over water en fysieke inspanning die toen geëist werd. Het gaat dan om het drink-, sloot- en regenwater.

Het drinkwater dat mee ging naar het land bevond zich in ijzeren kruiken met een speciale deksel, die de kruik goed afsloot en tevens diende als beker. De beker werd gebruikt door de baas, zijn zonen en de knechten. Hij ging letterlijk van mond tot mond. De voorraad was altijd beperkt dus moesten we zuinig zijn met water.

Het slootwater was het transportmiddel in die tijd. Je had toen schuiten met of zonder motor. De schuiten zonder motor werden voortbewogen met behulp van een kloet. Voor de jongeren was het slootwater ook zwemwater. Tijdens de roderstijd werden er via schuiten enorme hoeveelheden goederen vervoerd.

Voor ons was roderstijd vooral de oogst van krokussen, tulpen, irissen en aardappelen. Allemaal producten die tijdens de grote zomervakantie geoogst werden. Wij hadden altijd de langste vakantie, waren eerder vrij van school zodat we langer op het land konden helpen. Weken lang werden dan de knieën getest door kilometers op de knietjes over de grond te kruipen. De fysieke inspanning toendertijd laat ik zien aan de hand van oogst van aardappelen. Met greepje of lichter werden de aardappels boven de grond gewerkt, daarna werden ze opgehaald en in een kist gelegd. Al kruipende werd zo een kist van 25 kg vol gemaakt. Daarna werd deze kist op de kruiwagen gezet en over een plank naar de schuit gereden. Met een éénwielige kruiwagen waarop 8 kisten pasten. Bij de schuit werden ze van de kruiwagen getild. Deze werden dan naar de potershutten gevaren. Daar aangekomen werden de kisten van de schuit op de lorrie gezet. Als deze vol was werd het over een rail

naar binnen gereden. Binnen werd de kist op een hoop leeggestort. Op deze manier werd een kist zeven keer verhandeld, wat neer komt op $7 \times 25 \text{ kilo} = 175 \text{ kilo}$. Elke schuit had ongeveer honderd kisten. Er werd dus $100 \times 175 \text{ kilo}$ getild, dus in totaal 21.000 kilo.

Als het regende werd er gescholen in een bootje, wat al snel blauw stond van de shag of onder een stug zwaar zeil.

Familie Schouten; het gezin

Siem Schouten

Ik ben algemeen medewerker en doe alle werkzaamheden voor wat betreft de tuinen van het bedrijf. Door het vele groen en de tuinen is er veel snoei- en

onderhoudswerk. Daarnaast selecteer ik tulpen en pioenrozen en de daarbij horende werkzaamheden of andere voorkomende klusjes in het bedrijf.

Waar nu de kassen staan, stonden voorheen ook tulpen, wat een prachtig gezicht was; Peach Blossoms en Oranje Nassaus. Er werd met de hand gekopt samen met het gehele gezin. Het was samen de schouders eronder zetten. Wij hebben heel veel lol beleefd. Bijvoorbeeld het jonassen van ons zusje Nicolet, die natuurlijk in de stortplaats (een dwars slootje) vol met bloemkopen belandde. Hierbij ging Nicolet kopje onder en kwam er nat en smerig uit. Samen met het gezin bosten we

op eerste Paasdag tulpen omdat het er zoveel waren. De week erop zouden wij dan Pasen vieren volgens vader. We wisten natuurlijk allemaal dat het niet zou gebeuren, maar er was veel gezelligheid en saamhorigheid.

Er was veel handwerk. Door de groei van het bedrijf gaat nu alles machinaal, computergestuurd, en is het niet meer te vergelijken met voorheen.

Het was al een prachtig bedrijf en het is de laatste jaren snel gegroeid tot een nog mooier bedrijf waar veel gezinnen van kunnen eten, wat een grote verantwoordelijkheid met zich meebrengt.

Margreet Schouten

“Achter elke sterke man staat nog een sterkere vrouw”. Onze moeder was zeker een sterke, krachtige vrouw. Samen met de dochters in het gezin die ieder op hun eigen wijze hun steentje bijdroegen in het reilen en zeilen van het huishouden en als het nodig was in het bedrijf. In die tijd was het nog niet gebruikelijk dat het mannelijk geslacht ook een taak in het huishouden had. In het begin ging het voornamelijk om de bollenteelt, bloemen koppen, rooien, pellen, planten en kool teelt. Als de tulpen zover waren om gekopt te worden,

werden wij uit school opgehaald. De bouwerskieren lagen al klaar. Snel verkleden en gaan. Met Koninginnedag was het altijd hoogtij. Dus die werd gevierd tussen de tulpen. Ondanks de toch wel pijnlijke ruggen was er veel gezelligheid en lol. Tijdens de schaft in de bloemenkuil of als we in de Wieringermeer waren ponyrijden bij de Feiter. Geweldig, wat een belevenis! En daarna was het op naar de rooi- en peltijd. Een drukke, spannende periode. Met de vragen: Zal het weer meewerken? Is er genoeg personeel? Wat zal de opbrengst van de bollen zijn? Voor aanvang werd het huis eerst van boven tot onder grondig doorgewerkt. Alles werd gesopt, gelapt en in de was gezet. Er was altijd een vaste ploeg die kwamen pellen; de familie Smit, van Galen en vriendinnen. s' Avonds werd de tafel door de mannen volgestort en overdag had moe deze taak. Ook al was zij acht maanden zwanger. Dat was toch wel veel voor haar, bleek uit haar uitspraak: “Als ik een ambulance hoorde en deze zou stoppen, was ik er vrijwillig ingestapt”. Om zeven uur begonnen we met pellen en voor die tijd was het huis aan kant. Om acht uur kwam Moe met thee en een plak ontbijtkoek en begon zelf ook met pellen. Ze zat op de eerste

stoel aan tafel, want dan had ze zicht op de kleine in de box. Aan de andere kant van de tafel zat de jongste, waar hem of haar het pellen werd geleerd. Elke dag een bak was voldoende daarna mocht er weer gespeeld worden. Om tien uur kwam de koffie, thee of limonade met een koekje en was er tijd om tikkertje te spelen, broek naar beneden trekken of rondjes racen, zittend in de mand of achter een steekwagentje. Elk uur kwam de snoepjestrommel langs. Onder de middag werd de was van en aan de lijn gehangen, de boodschappen gedaan, eten klaargemaakt en de wc schoongemaakt. Moe stopte 's middags altijd rond kwart over vijf om aan het eten te beginnen. De rest pelde tot zes uur, waarna het aantal gepelde manden op een briefje bij de uitgang werden genoteerd.

Na het eten gingen de mannen de gepelde bollen sorteren. Wij deden de afwas. koffie zetten en voor de mannen eitjes bakken. De emmertjes met brood (zeven tot acht broden) en limonade werden voor de volgende dag klaargemaakt. De pelsters keken uit naar een regenachtige dag waarop de mannen niet konden rooien. Dan was er weer ander vertier in de schuur. Lekker dollen met elkaar en als verrassing zo nu en

Familie Schouten; het gezin

dan een levende muis over de tafel. Als de nood echt aan de man was, gingen de dames ook mee rooien. Het streven was altijd voor de Wervershoofse kermis klaar te zijn. Dat is - voor zover ik weet - altijd gelukt. Op de laatste dag werd de schuur met z'n allen schoongemaakt en was het na vijf á zes weken betaaldag. s' Avonds kregen we gebak en een borreltje als afsluiting. De echte afsluiting was de kermis in dat weekend. De dochters werden getrakteerd op een dagje winkelen voor hun inzet. In de winter was het rustig. Dan moesten alle witte en rode kolen in de cel

omgelegd worden. Maar daar kwam al snel verandering in door een nieuwe uitdaging. Pa begon met het optrekken van de bollen in de kas en konden we 's avonds helpen met het ontbollen van tulpen. Eerst gebeurde dit handmatig door de bol eraf te trekken. Later door ze stuk voor stuk door een machine te halen. De bosjes werden op de peltafel gemaakt door eerst vier, daarop drie, twee en tenslotte een tulp op elkaar te leggen. Vervolgens kwam er een elastiekje omheen en werden de tulpen ingerold.

Klaas Schouten

Even een bericht van Piets broertje. Piet en ik hebben voorheen veel samen gewerkt. Wij voelden elkaar goed aan in allerlei werkzaamheden. Bijvoorbeeld met planten; als ik de plantmachine draaide, kon ik weggrijpen zonder te kijken of hij er op zat. Dit blindelinge vertrouwen is nooit meer weggegaan. In 1997 hebben wij de bedrijven gesplitst. Piet is met Frank verder gegaan en ik met Jolanda. Het verdelen van de spullen is goed gegaan. Ik denk niet dat veel bedrijven het zo snel eens waren over de roerende en onroerende goederen als wij. Alleen de bollenkraam was een apart

iets, maar ook daar waren we het snel over uit. We pakten de opplantlijst van de tulpen en zeiden tegen elkaar: het eerste soort is voor Piet, tweede voor Klaas en de derde voor Frank. Nadat we de soorten hadden aangevinkt, telden wij de totale roedes op waar we nog wat mee hadden geschoven, zodat ieder op 40 hectare uitkwam. Het is allemaal tot een prachtheid gekomen. En het mooie is ook, dat wij samen nog veel contact hebben met elkaar. Niet alleen wij, maar ook met andere familieleden die bij ons werken, zoals Bart, Simon, Boy en Klaas jr. Het is toch mooi om te zien dat onze interesse leeft in de familie. Zij hebben het niet alleen maar 'over bollen', maar ook tijdens

het uitgaansleven kunnen zij het goed met elkaar vinden.

Piet, ik houd het hierbij. Geniet van je pensioen en pluk de dag. Liefs, Klaas, Jolanda en de kinderen.

Frank Schouten

Het meeste bijgebleven is; het moment dat mijn ouders me naar Schiphol brachten om op het bedrijf in Brazilië te werken. Mijn broer Siem had daar een ernstig motorongeluk gehad. Ik had toen net mijn diploma gehaald op de Middelbare Tuinbouwschool. Omdat ik nog geen verkering had en mijn broers Piet en Klaas wel, vroeg mijn vader of ik daar heen wilde gaan. Als 18 jarige vond ik het wel interessant en zag er

geen probleem in. Tot op het moment dat je op Schiphol staat en je vader en moedje je toespreken hoe te handelen. Dit heeft mij zoveel motivatie gegeven om alles op alles te zetten om de klus te klaren. Er was geen internet, mobiel of creditcard, zelfs geen telefoon. Ik ging één keer per week naar de fam. Schoenmaker om te vragen of ik naar huis mocht bellen (wat nooit een probleem was) om te vragen hoe het thuis ging. Als je dan een zwaar geëmotioneerde vader en moeder aan de telefoon kreeg,

die alleen maar vragen hoe het met Siem en mij is, dan doet dat je veel. Ze wilden van alles doen, maar konden niets. Dit inspireerde mij nog meer om door te gaan. Na verloop van tijd ging het beter met Siem en is hij naar Nederland gegaan om te revalideren. Ik ben daar gebleven om alles draaiende te houden. Hier heb ik in een korte tijd het ondernemen geleerd met alle ups en downs. Toen ik terug kwam in Holland, zijn we begonnen met het importeren van potplanten uit ons bedrijf in Brazilië.

Familie Schouten; het gezin

In 1986 heb ik in Brazilië mijn vrouw Madalène ontmoet, wat op de dag van vandaag mijn allerbeste investering voor mij en het bedrijf is geweest. Ze weet net als mijn moeder onze kinderen normen en waarden mee te geven en ze te motiveren om hun doelen te bereiken. Wij zijn ook blij dat de volgende generatie het bedrijf wil voortzetten. Een sterk punt van de familie Schouten is dat we altijd "op tijd" uit elkaar gaan. Dit gebeurde eerst met ome Siem en vader Nic,

met vader en zijn vier zonen, met broer Klaas en 5 jaar terug met mij en Piet. Piet ben ik dankbaar voor alles wat hij voor het bedrijf heeft gedaan en dat hij zich bij de overname zo heeft opgesteld. Ik denk dat er nog nooit een bedrijf is geweest met zo'n omvang die er zo snel uit waren als ons. Het belangrijkste voor Piet is dat het bedrijf blijft voortbestaan. Dat gaat zeker gebeuren. Ik ga er voor zorgen dat de volgende generatie ook naar alle tevredenheid het bedrijf kan

overnemen. Ik denk dat als alle neven en nichten die met de bedrijven te maken hebben zo goed met elkaar blijven omgaan, dat er een mooie toekomst is.

Wilma Schouten

Zondagmorgen op de fiets naar de kerk. De meiden linksaf richting kerk. Het gebeurde weleens dat Klaas en Frank

rechtsaf gingen, richting het bedrijf, nog eventjes wat doen. Na afloop van de kerkdienst moesten we de jongens wel even informeren welke pastoor de mis deed en waar de preek over ging. Stel je voor dat moeder er naar vroeg! Aan het begin van het schooljaar moesten we altijd een opstel maken over waar en hoe we de vakantie hadden doorgebracht. Nou dit was vijf weken in de schuur bollen pellen of op het land aan het rooien. Het waren best wel lange dagen, maar je stond er niet bij stil, je deed het gewoon! Het was ook een mooie tijd, we hebben veel

gelachen en pret gehad. Pa deed af en toe als verrassing een snoepje tussen de bollen, en onze lieve broertjes..... een dooie muis!! Als afsluiting van de vakantie gingen pa en moe samen met hun dochters een dagje winkelen naar Hoorn, waar we werden verwent met eten en drinken en waar we allemaal wat moois mochten uitzoeken. Hier keken we altijd erg naar uit. Een hele mooie herinnering!

Ik ben ook dankbaar en blij dat ik ben opgegroeid in een bloemengezin, want deze mooie combinatie, bloemen en familie, geven kleur aan mijn leven!!!

Annelies Schouten-Neefjes

Ik ging liever mee de bouw op dan bij moeders in huis aan de slag. Als ik zo'n foto zie van Siem met twee zussen op de fiets, dan kijk ik met weemoed terug. Ondanks al het werken, was het een gezellige tijd. De strijd met de buurmeisjes om de meeste manden vol te pellen. Als zij tussen de middag te eten gingen, schudden wij hun manden heen en weer zodat er nog een schaal bollen extra bij moest. Dit omdat wij na de middag later konden beginnen, want wij moesten eerst nog afwassen en zo gingen we weer gelijk op. De eigen kinderen kregen ook af en toe wat gepelde bollen voor ons op tafel, die had vader dan al bij de sorteermachine gepeld. Heel slim, want hierdoor

kregen wij weer energie! Ik vond vooral de afwisseling mooi: aardbeien, tomaten, aardappels, de verscheidenheid van bloemen zoals eremurussen, nerines, violieren, narcissen, irissen, chrysanten en niet te vergeten tulpen. Maar ook hebben we geraniums bestoven en in de potplanten gewerkt.

Dat we net in Groot-Ammers woonden zijn Pierre en ik vele weekenden op en neer gereden om zaterdags te helpen. Pierre heeft zelfs geholpen om de nieuwe hal en kantoren te schilderen. Bij terugkomst naar Wervershoof mochten de kinderen en ik zo weer in het bedrijf aan de slag. Wij zijn er sterker uitgekomen, vooral Koen heeft heel veel geleerd. En dit is wat ik zeker vermelden wil: alles kan en mag op het bedrijf! Extra werken, bollen en potgrond voor

in de tuin en bossen tulpen voor in de vaas ("Neem maar mee!").

Als ik terug kijk op het werken in het bedrijf doe ik dit met een goed gevoel.

Familie Schouten; het gezin

Monique Schouten

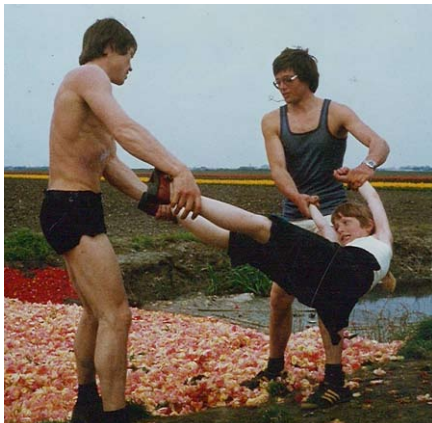
Als ik terug denk aan de tijd thuis, ons gezin, het bedrijf en wat daarbij hoort, schieten er allerlei herinneringen naar boven. Teveel om op te noemen. Zoals hoe pa en moe alles voor elkaar hebben gekregen met het gezin en bedrijf daar heb ik bewondering voor. Alle soorten bloemen door de jaren heen.

Het werken met de aardbeien van Kees en Marian. Het bestuiven van de geraniums. De potplanten uit Brazilië. Maar ook met z'n allen naar Frankrijk om bollen te rooien. En tijdens het transport van de machines met Huib, dat de trekker in de Coentunnel van de wagen viel. Er is heel veel gebeurd in de afgelopen 50 jaar, jullie hebben samen veel bereikt.

Nicolette Schouten

Sinds mijn geboorte ben ik deels opgegroeid op het bedrijf. Als klein meisje zat ik al op schoot tijdens het bollenpellen of hielp vader met bollen uitzoeken. Toen was het bedrijf nog achter ons huis aan de S. Koopmanstraat. Later zat ik in de zomer zelf aan de band te pellen. Dat was altijd een mooie, drukke, maar vooral gezellige tijd. Met Radio Tour de France op de

achtergrond pelden we ongeveer vijf weken met als streven om voor de kermiss klaar te zijn. Vaak onder het genot van een plakje ontbijtkoek en bij warm weer een ijsje. Tijdens de tulpenkoptijd waren wij met de hele familie druk op het land aan het werk. In 1978 op een mooie warme dag zouden mijn broers Kees en Siem mij wel even jonassen. Ze dreigde mij te gooien in de bloemenkuil! "Een, twee, drie!" (Kees dacht: "Siem houdt haar wel vast", en Siem dacht het tegenovergestelde). Daar ging ik en belandde vol in de bloemenkuil. Op zich nog niet zo erg, maar wel als daar onder een sloot was. Deels zat ik onder de bloemensmurrie, maar lag ik ook in de sloot. Wat hadden de jongens een schik. Ik was zeiknat en stonk als een otter naar rotte bloemen en weet ik véél wat er nog meer in die sloot lag. Na drie keer douchen stonk ik nog. Een andere mooie anekdote is dat ik samen met Klaas met een trekker en

twee karren vol met tulpen in gaasbakken uit de Meer kwam. Voor de brug in Medemblik, op een helling, zag Klaas dat er één wagen losschoot van de trekker. Hij duwde mij uit de trekker en riep: "Stienen zoeken Witte!". Nou die liggen daar niet voor het oprapen hoor! Een paar gevonden, achter de banden gelegd en zo het gevaar geweken. Met de trekker, achterstevoren (daar zat nog wel een pen in) en twee karren erachter, zijn we toen thuisgekomen.

Jeroen Schouten

'Het bedrijf' al weer 50 jaar. Een week na de viering van het jubileum word ik pas 49. Het bedrijf bestaat dus al langer dan ik. Ik heb veel fijne herinneringen aan het bedrijf, hoewel ik niet alles meer scherp voor de geest kan halen. Er zijn veel dingen veranderd vanaf het begin tot nu, maar wat altijd hetzelfde gebleven is, zijn de seizoenen. Een van de eerste herinneringen die ik heb is dat ik in de opstortbak van de

sorteermachine zit. Een bak die rustig naar achteren gaat en dan met een schok naar voren gaat om de bollen naar voren te schudden. Dat gebeurde in de schuur achter ons huis. Daar werden bollen gekuild in van die witte piepschuimbakjes met daaroverheen stro om de bollen te beschermen tegen de vorst. Dit kan ik me nog goed herinneren, omdat ik samen met een vriendje het idee opgevat had om fikkie te stoken. We pakten wat stro en legden dat vlakbij de waterput neer, ongeveer een

meter verderop. Waarschijnlijk waai-de er wat brandend stro naar de bollen en dat begon dus ook te branden. We hebben toen met zijn tweeën het vuur uitgetrapt en daarbij dus ook diverse bakken met bollen kapot getrapt, tja.... Ik herinner me nog dat we een keer 's avonds met bijna de hele familie aan het plukken en bossen waren. Druk maar heel gezellig. En ook dat we op een dag een record aantal tulpen verwerkt hadden en dat ik toen geld kreeg om naar 'Arie patat' te gaan en voor

Familie Schouten; het gezin

iedereen wat snoep te halen. De geboste tulpen moesten 's ochtends naar de veiling gebracht worden. Dan moest je er vroeg uit, ik denk zo rond vier uur. Soms mocht ik mee en dan bleven we ook soms bij de veiling om te kijken wat de prijzen deden.

In de schuur stond aan de linkerkant de pel-tafel. Hier werden de bollen op gestort, waarna ze gepeld konden worden. Ik zie Moeder nog zitten, druk aan het pellen en de gepelde bollen in een teiltje leggend. Als deze vol was werden ze in een mand gestort. Als de mand vol was, had je een speciaal karretje waarmee je de mand kon oppikken en ergens anders neer kon zetten. Dat was ook altijd een super leuk spelletje, je ging dan in de mand zitten en iemand anders pikte je dan op en ging dan een stukje met je rijden.

In de pauze was er limonade. Er werd heel veel limonade gemaakt, voor de zomer werd er ook met de bus kratten vol met limonade uit Heerhugowaard gehaald. Daarna was het altijd druk met het afleveren van de bollen.

In de herfst werden er aardappelen en kool verwerkt. Deze gingen o.a. naar een supermarkt in het dorp. En in de winter stond de koelcel vol met rode kool. Ik zie pa nog zo bezig met het omleggen van de rode kool met een mesje in zijn hand. Van de ene kant een rode

kool pakken, controleren en indien nodig, rotte bladeren en/of een stukje struik er vanaf halen. Dan kreeg je daar wel eens een stukje van, dat moest dan lekker zijn...

Ook waren er nog rode bieten en winterwortelen die met de hand gerooid werden. Dan had je of een grijze fustkrat of een aardappelkistje die je mee trok en dan haalde je met de hand de bieten of wortelen uit de grond, draaide het lof er vanaf en legde deze vervolgens in een kist. Het was kleigrond, dus vooral bij de wortelen was het soms lastig om ze redelijk schoon de kist in te krijgen. Je was blij als er weer een kist vol was.

Inmiddels werden er ook bollen verbouwd in de Wieringermeer. Wat ik me daarvan kan herinneren zijn de enorme bloemenkuilen die werden gegraven aan het kopeinde. De manden met tulpenkoppen werden daarin geleegd en daar kon je dan heerlijk in springen. Verder ook het verzetten van de regenbuizen met Klaas. Ik koppelde ze dan los zodat het water eruit liep en Klaas liep ze dan over naar het volgende stuk en koppelde ze weer aan elkaar. En als we dan bijna aan het eind waren, ging Klaas alvast naar de trekker met pomp om die op te starten. Dan moest je dus heel hard opschieten om te zorgen dat je de laatste vast had, voor het water

er aan kwam, want dan kreeg je de buis niet meer vast gekoppeld.

Tijdens de roderstijd ging ik 's ochtends vroeg met Klaas mee met de trekker en leeg fust. Op het einde van de dag werden de bakken opgeladen op de platte wagen, vastgebonden en dan reed ik weer met Klaas mee terug in de trekker. Als we dan bij de sluis van Medemblik waren, vlak bij het benzinestation, sprong ik eruit, rende ik naar het benzinestation en haalde dan een paar raketten. Klaas reed dan voorzichtig door en als ik snel genoeg was kon ik zo weer op de trekker springen en reden we verder.

Als de tulpen eruit waren, werden de krokussen gerooid. Wat was het altijd een mooi klusje om het lof van de krokussen er af te branden. Soms met een jute zak gedoopt in de diesel, de fik erin en dan snel de regel langs lopen. Of gewoon stukken lof bij elkaar pakken en dat in de fik steken (zie foto).

Op een gegeven moment werd er een rooimachine aangeschaft. In eerste instantie werden de bollen nog in gaasbakken gerooid, maar dat werden al snel kuubskisten. Het werk werd daarmee lichter, maar de dagen werden langer. Eerst werden de kuubskisten nog met de platte wagen verreden. Dan reed je als jochie van zestien met twee platte wagens vol met 12 kuubskisten

met bollen en grond van de Wieringermeer naar huis. Dat vond ik af en toe best wel spannend. Ik weet nog wel dat ik en keer een noodstop moest maken en dat het toch wel heel lang duurde voordat ik stil stond. Later werd de vrachtwagen ingeschakeld, dat ging sneller en makkelijker.

Er werd ook gestart met het verbouwen van bollen in de Flevopolder. Wat ik me daar nog goed van kan herinneren zijn de bruggen op de dijk van Enkhuizen naar Lelystad. Die gingen altijd op het verkeerde moment open. Er werd altijd wat gezegd over de pleziervaart die er doorheen moesten, meestal geen lieve woorden.

Ik heb veel tulpen gebost en dat vond ik mooi werk. Eerst met een ontbol-machine aan een ronde draaiende tafel, vaak samen met Klaas. Als de tulpen

ongelijk waren liet Klaas alle kleintjes doorgaan en die boste ik dan. Voordeel van een ronde tafel was dat je er af en toe een paar kon laten gaan. Tien tulpen bij elkaar en dan snel een tapeje eromheen en dan bovenop de tafel neerleggen. Wel goed opletten dat je niet met je handen in de tandjes van het tape apparaat kwam. Dat kon flink pijn doen. Piet rolde ze dan in en zette ze in kuipjes.

De computers hadden inmiddels hun intrede gedaan. Eerst voor de boekhouding en later ook om de registratie bij te houden en om de vrachtbrieven uit te draaien. Het had mijn interesse en ik vond het leuk om programma's te schrijven voor de bollen en de broeierij, om de hardware aan te schaffen en een netwerk aan te leggen. Ik ben in 1998 gestopt bij N. Schouten en Zn.

en overgestapt op het schrijven van software. Maar tot nog toe help ik nog steeds met plezier om het netwerk en de telefonie te onderhouden.

Martien Teeuwen

In 1987 kreeg ik verkering met Nicolette (jongste dochter van oprichter Nic Schouten). Ik, afkomstig uit Breezand en zoon van een bollenkweker, was wel bekend met het bloembollenvak.

Ik studeerde en woonde die periode in Utrecht en op zaterdag en vooral al de kerstvakanties, als we thuis geen werk hadden, werkte ik op het bedrijf van mijn toekomstige schoonvader en zwagers. Gelijk werd ik al de "Zandhaas" genoemd en moest ik vaak aanhoren dat er in klei-tulpen meer pit (kracht) zit dan in zand-tulpen. Ook waren de kwekers op het zand maar verwend met al hun mechanisatie en dat er in Westfriesland nog echt gewerkt werd! Daartegenover gaf ik aan dat het toch niet meer van deze tijd is om op je knieën op de grond te zitten om bollen te rooien. Ik weet nog goed dat ik de eerste keer een kas met bakken afgebroeide tulpen ging leeghalen. Klaas schoof de bakken naar het begin van de tafel en ik pakte deze aan en zetten ze op pallets. Klaas had me er voorover en

voerde het tempo flink op. Ik liet me als "Zandhaas" niet kennen en met zweet op mijn rug klaarde ik de klus. Dat ik de volgende dag flink spierpijn had kan ik nu wel bekennen. Ik dacht dat wij in Breezand al heel hard werkten, maar ik moet toegeven dat het nog harder kon, en vooral langer.

Tulpen groeien ook in het weekend dus als ik in Wervershoof was, plukte ik ook regelmatig tulpen op zondagochtend. Vaak met de hele familie en een deel van de medewerkers. Met kerst was het ook gebruikelijk dat de mannen tussen de borrel en het avondeten tulpen plukte en dat de meiden met moeders het kerstmaal voorbereidden. Door het harde werken smaakte het kerstdiner extra lekker! Tijdens de pauzes zaten we, als het druk was, volgepropt in de "kleine" kantine in de schuur tegen de kas aan. Was altijd gezellig en onder het genot van een bakkie werd veel gedold. Ook tijdens de werkzaamheden was plaats voor een geintje. Het was een mooie tijd die periode dat ik werkzaam was op het bedrijf. Nu nog neemt Nicolette elke week, als ze bij vaders

is geweest, een bosje tulpen meer naar huis. Dus bijna elke dag staan "klei-tulpen" in de vaas in Breezand! De zandhaas geniet hiervan en spreekt dan ook uit ervaring dat er veel pit zit in Westfriesse klei-tulpen. Deze pit zit ook in het ondernemerschap van mijn schoonvader en zwagers, waardoor het bedrijf kon uitgroeien tot een modern, gezond agrarisch bedrijf. Ik feliciteer iedereen (directie, familie en medewerkers) met dit vijftig-jarig jubileum.

Onze vaste krachten

Madalène Schouten-Bakker

In 1996 ben ik gaan werken bij N. Schouten. Ik was in 1990 getrouwd met Frank Schouten en we hadden inmiddels twee kinderen; Boy en Kelly. Tot die tijd had ik gewerkt als wijkverpleegkundige in Enkhuizen.

Omdat mijn opleiding niet voorzag in de administratieve kennis, ben ik samen met Monique Schouten een boekhoud-

cursus gaan doen. Jolanda Schouten was degene die toen de administratie deed op de Liederik en heeft mij daar ingewerkt. Klaas en Jolanda verhuisden later naar Andijk en begonnen daar Klaas Schouten BV.

Toen in 1997 Chris is geboren, ben ik gestopt als wijkverpleegkundige en heb ik de administratie voor mijn rekening genomen, naast mijn gezin. Ik zorgde vooral dat de kinderen op tijd in bed lagen, zodat ik 's avonds mijn handen vrij had. Overdag ging ik vaak met mijn kinderen om half tien koffie drinken bij papa in de schuur, liepen we samen een rondje en bleef ik op de hoogte van wat er speelde. Vervolgens is in 1999 Lex geboren en in 2001 Fleur.

Omdat het bedrijf groeide, groeide ook de administratie. Gelukkig hadden we

Jeroen Schouten voor de ondersteuning met alles wat met computers en computerprogramma's te maken had. Het werkoverleg werd in het leven geroepen, om samen met de hele club regelmatig de lopende zaken te bespreken. Mijn kinderen zaten inmiddels allemaal op school waardoor ik overdag meer ruimte had. Pieter-Jan van der Gulik nam de administratie rond de in- en verkoop van de bollen van mij over. Tegenwoordig deel ik de administratie met Piet Neefjes en is Maurice Stap op kantoor komen werken.

Wat het werk leuk maakt is de betrokkenheid naar elkaar: we proberen samen de klus te klaren. Er zijn altijd nieuwe plannen en ideeën. Hoe de uitvoering precies moet gaan lopen is nog weleens spannend. Maar samen ben je sterker dan alleen.

Bart Schouten

Begonnen bij N. Schouten d.d.:
25 september 2017

Herinneringen / belevenissen:
ik ben geboren in het huis voor het bedrijf (Liederik 1). Als kleine jongen was ik na schooltijd en in de weekenden veel in de schuur te vinden. Ik zat

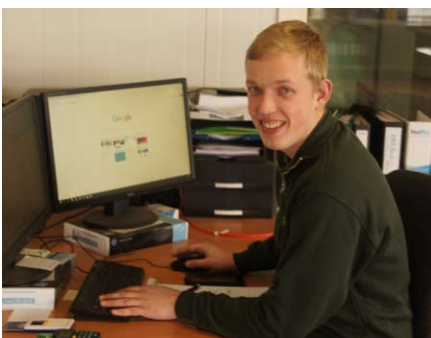
naar mijn beleving hele dagen bij Adrie op de heftruck, ik was met Marco mee met de vrachtwagen of liep ergens anders in de weg. Op de dagen dat ik niet naar school hoefde, ging ik iedere middag met iemand anders mee eten. Tijdens het koppen met Rick, Simon en Catherine gingen we in de bak van de kopmachine en op het kopeind, werden we met koppen en al uit de bak gegooid, zodat we onder een bult tulpenkoppen lagen.

Nadat mijn ouders waren gescheiden, verhuisde ik naar Friesland en was ik in de weekenden in Zwaagdijk. Als ik op zaterdag weer in de schuur mocht helpen vertelde ome Frank mij vaak dat hij de kisten met afval voor mij had laten staan zodat ik deze in het weekend kon

leggen. 's Zomers was mijn vader altijd aan het spoelen. Tot hij een keer geblesseerd raakte aan zijn been waardoor hij niet meer goed kon lopen en ik zijn werkzaamheden over moest nemen. Hij zat dan bovenop de speelmachine en gaf mij vanaf daar instructies. Vanaf de zijlijn heb ik het bedrijf zien groeien tot wat het vandaag de dag is. Ik blijf me verbazen over de tomeloze inzet van iedereen die binnen dit bedrijf werkt.

Huidige werkzaamheden:

Ik ben bedrijfsleider bij Fresh Tulips in Andijk waar ik dagelijkse de leiding over de broerij heb. Tevens ben ik verantwoordelijk voor de gewasbescherming van de teelten van Schouten Tulips.

Maurice Stap

Gestart bij N. Schouten d.d.: 5-1-2008.
Herinneringen / belevenissen:

Als scholier ben ik begonnen met het opzetten van de bollen in de vakantie. Vervolgens heb ik steeds een beetje meer mogen doen. Van het koppen op een ligbed tot het pellen van de bollen in de zomer. Ondertussen heb ik zo'n beetje alle werkzaamheden wel mogen doen binnen het bedrijf. Een van de mooiste herinneringen is dat we op za-

terdag met allemaal scholieren gingen opplanten om vervolgens snel naar de Dars te gaan, om daar te gaan zaalvoetballen in onze gesponsorde shirts, aangemoedigd door Frank, Madalène en Adrie.

Huidige werkzaamheden: Van alles wat momenteel. Van het vervangen van Adrie en Pieter-Jan tot de boekhouding van Fresh Tulips. Geen dag is hetzelfde.

Jan de Vries (gestart in 2014)

Jan is de man van het transport zowel op de vrachtwagen als op de trekker. Verder assisteert hij bij Eko-flora en verdere algemene werkzaamheden.

Jeffrey de Boer

Als stagiair loonwerk gestart in 2017. Na afronding van die opleiding is hij bij ons blijven werken. Op het moment is Jeffrey bezig voor zijn groot rijbewijs.

Nico Nieuwboer

Kan tulpen plukken als de beste en zorgt voor een gezellige sfeer. Alleen stoot hij in de haast nogal eens zijn hoofd. Gelukkig heeft hij een oplossing.

Adrie Meester

Begonnen met werk bij N.Schouten op 03-10-1988 tot en met 01-05-1999. Daarna een uitstapje gemaakt en weer teruggekomen op 01-01-2002.

De weken dat we naar Frankrijk gingen om te planten en rooien waren altijd leuke tijden. De eerste twee jaar hadden we nog tulpen in Arcis sur Aube, een klein plaatsje vlak bij Troyes in Noord-Frankrijk. Hier werden de bollen nog gerooid met de Holder. Ook vader Schouten en Meindert Warnaar waren mee. De grond daar kon je niet machinaal rooien, waardoor we verhuisden naar Cestas, vlak bij Bordeaux in Zuid-Frankrijk. Hier hebben we tot vorig jaar bollen geteeld.

De eerste jaren sliepen we in hotel "de witte wolk", of in een vrachtwagen van

Ton Karsten, een oude vrachtauto van Deen. We sliepen hier op de lange regel, op een veldbedje achterin de vrachtauto. Dit was in de zomer niet erg, maar in de herfst weleens tot overlast kon zorgen vanwege de vrieskou.

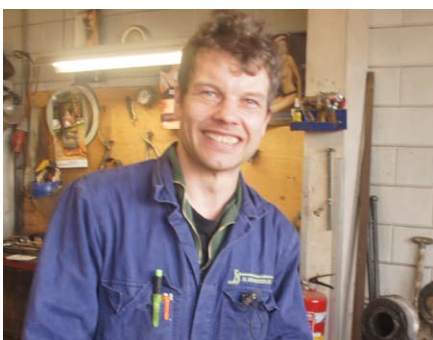
Mijn huidige werkzaamheden zijn zeer divers: het aansturen van de productielijnen, de kuubskisten met bollen in de klimaatcellen plaatsen, klimaat controleren, het inhaalschema in de gaten houden, water geven in de kassen, de afvalstromen coördineren, het bijhouden van de afbroei, enz. Al met al een leuke en afwisselende baan.

Frank Stap

Het bedrijf N. Schouten en Zn. is op m'n pad gekomen in januari 1989. Toen mocht ik daar de eerste ontboller met bosschijf installeren. Sindsdien is het contact altijd gebleven met het bedrijf. Sinds december 2015 ben ik in dienst gekomen en doe ik samen met Remko Huisman het onderhoud en aanpassing-

en van alle machines en werktuigen die nodig zijn om de bloemen en bollen te verwerken. Als ik denk aan het bedrijf, is het eerste wat me te binnenschiet dat het bedrijf altijd in beweging is. M'n werk is m'n hobby dus vandaar dat ik er regelmatig ben en er veel plezier in beleef. Ik hoop dat het nog jaren goed mag gaan, ook voor de volgende generatie.

Remco Huisman

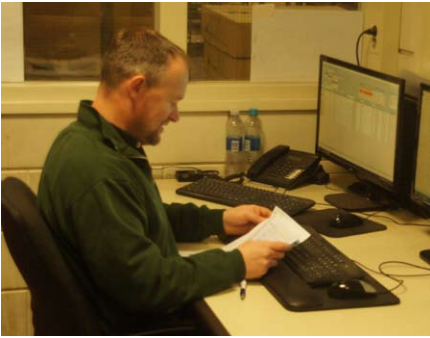
Gestart bij N. Schouten: 1-8-2005

Herinneringen / belevenissen:

In april werk ik 12,5 jaar bij N. Schouten, wat al een belevenis op zich is! Samen hebben we al veel mooie dingen meegemaakt. Zo mocht ik namens het bedrijf 2 keer naar Nieuw-Zeeland om bollen te planten. Samen met Robert Visser hebben we een geweldige tijd gehad. De bollen stonden dat jaar prachtig in bloei. Ook in Nederland heb

ik veel mooie dingen meegemaakt in de schuur. Vooral met Frank Stap hebben we erg veel plezier in ons werk en zijn we net Buurman en Buurman als we aan het klussen zijn. "A je to": wij fixen het wel! Bij N. Schouten werken we met veel plezier en ik hoop dat ik daar nog vele jaren van mag genieten. Huidige werkzaamheden: verantwoordelijk voor het onderhoud aan de machines.

Onze vaste krachten

Pieter-Jan van der Gulik

Gestart bij N Schouten d.d. 3-11-1993.
Nu dus bijna 25 jaar!

Tijdens mijn opleiding aan de Middelbare Tuinbouwschool heb ik twee periodes stage gelopen bij Schouten. Het bedrijf was in die tijd nog van Frank, Piet en Klaas samen. Vader Schouten was ook nog elke dag in het bedrijf te vinden. In juni 1992 heb ik mijn opleiding afgerond. Daarna moest ik wachten op een oproep voor mijn dienstplicht. Ik heb toen tot november 1992 tijdelijk gewerkt bij Schouten.

Tijdens mijn dienstplicht heb ik mijn vrachtwagen-rijbewijs en chauffeurs-diploma's gehaald. Toen ik uit militaire dienst kwam op 3 november 1993 ben ik weer bij Schouten begonnen om tijdelijk te werken totdat ik een baan zou

vinden als vrachtwagenchauffeur. Dat leek mij geweldig. Helaas was er in die tijd weinig werk in de transport. Bij Schouten kon ik overdag werken op het bedrijf en s' avonds bloemen wegbrengen met de vrachtwagen naar de veiling. Zo kon ik het nuttige met het aangename combineren!! En zo rolde ik ook in het bedrijf en ben ik er nooit meer weggegaan. Nadat Klaas besloot een eigen bedrijf in Andijk te starten, bleef ik in Zwaagdijk samen met Piet, Frank en andere collega's.

Ik kan me nog goed herinneren hoe we vroeger gezamenlijk aten in de oude kantine. De schoenen moesten altijd uit voordat we deze kantine binnen gingen en stonden keurig op een rij bij elkaar voor de deur. In die tijd hadden we ook vaak een tray eieren staan van een boer. Vader Schouten vond het zeer vermakelijk om tijdens het eten weg te glippen en een enkele schoenen te voorzien van een rauw ei in de neus. Dat zorgde bij menigeen voor natte, vieze tenen na de pauze. En vader Schouten maar lachen... echt een Schouten-trek!!!

Als de kleinkinderen met hun knappe kleren de schuur in kwamen riep vader Schouten ook altijd dat er snoepjes

boven op de berg met potgrond lagen. De kinderen wisten dan natuurlijk niet hoe snel ze de berg moesten opklimmen. Ook de hele verbouwing van het bedrijf in 2003 was mooi om van dichtbij mee te maken. Langzamerhand zag ik alles om mij heen moderniseren en ik vind het mooi om mee te mogen denken en mijn steentje bij te dragen aan dat wat het nu geworden is. Frank en Piet kregen steeds meer vertrouwen in mijn capaciteiten en zo groeide ik verder binnen het bedrijf.

Tegenwoordig heb ik heel veel andere werkzaamheden. Daar waar ik me in het begin alleen bezig hield met het planten, plukken, bossen en transporteren van de bloemen, houd ik me nu vooral bezig met de dagelijkse administratie en de in- en verkoop van bollen en bloemen. Daarbij komt ook al het papierwerk voor mijn rekening. Ik plan verder een groot deel van de broeierij, het transport en het op tijd aanwezig zijn van fust- en verpakkingsmateriaal. Het leukste vind ik het onderhouden en maken van verschillende contacten met al onze (potentiële) klanten.

Bij Schouten werken is elke dag een uitdaging, geen dag is hetzelfde of saai maar altijd weer verrassend en druk.

Onze vaste krachten

Cees Peerdeman

Samen met Coen Haakman heb ik in de zomer van 2015 van een voormalig orchideeën-kwekerij een tulpenbroeierij gemaakt. Als tweede man bij Fresh Tulips bestaat mijn dagelijkse werk uit het inhalen en de teelt van tulpen.

Co Buisman

Co heeft de ervaren ogen tijdens het selecteren van de verschillende partij- en tulpen. Hij heeft de kennis in huis om de soorten zuiver te houden. Loopt alweer jaren door al onze tulpenvelden samen met een selectie team.

Piet Groot

Ik werk vanaf september 2013 voor het bedrijf Schouten. Mijn vorige werkgever stopte ermee en - gezien mijn leeftijd - was ik blij dat ik hier terecht kon. Mijn werkzaamheden bestaan voornamelijk uit het werk met de heftruck en selectie in het voorjaar op het land. Toen mijn vrouw overleed, kreeg ik vanuit het bedrijf alle ruimte om dit te verwerken. Daar ben ik ze heel dankbaar voor.

Emiel Stroemer

Gestart als scholier, werkt al langere tijd op zaterdag en in de vakanties bij N. Schouten. Werkt nu fulltime, bij het opplanten en als heftruckchauffeur.

Rene Botman

Rene is bekend met het glaswerk, met het onderhoud van de kassen en de gebouwen is hij druk aan de slag. In het voorjaar gaat hij mee met selecteren.

Personeel

Binnen ons bedrijf zijn alle seizoenen met hun afwisselende werkzaamheden leidend voor de medewerkers, zo ook het aantal medewerkers.

We werken naast de eerder genoemde familieleden ook al jaren in de vakanties en op de zaterdagen met scholieren; jonge mensen die er niet vies van zijn hun handen uit de mouwen te steken en graag een extra centje willen verdienen. We zijn als bedrijf heel blij met jonge mensen die graag willen. Je hoort vaak

Scholieren (2017)

opmerkingen dat de jeugd verandert van sceptische mensen. Inderdaad jonge mensen hebben andere ideeën. Maar Frank zegt altijd: "De beste lopen hier". Dit zijn kinderen die zelf willen en niet op de bank hangen. Deze jonge mensen moet je een kans geven.

Ook hebben we goede contacten met het Clusius College, ieder jaar hebben we stagiaires van de opleiding bollenteelt. Ook

voor een buitenlandse stage kunnen jongens via Kiwi Tulips naar Nieuw-Zeeland. Een mooie uitdaging voor velen om daar in januari de bollen te oogsten.

Poolse medewerkers: Schouten Tulips

Verder werken we ook al weer jaren met Poolse medewerkers. En eerlijk; we zouden niet meer zonder hun kunnen. We hebben ondertussen heel wat vaste Poolse families. Eerst komen vader en moeder, later hun kinderen, oom en of tantes. Jaarlijks komen ze

alle tijdelijk werken. Doordat hun huisvesting op of nabij het bedrijf is, leer je elkaar snel kennen.

Daarnaast krijgen we ieder jaar weer nieuwe gezichten, via de payroll of uitzendbureau's.

Wokken met alle collega's op zaterdag avond 26 januari 2013

Sander Garrelts

Gestart bij N. Schouten d.d.:
Augustus 2009 tot augustus 2016
Functie: bijbaan (scholier)
Werkzaamheden: controle en productie-werkzaamheden

Ik denk dat het hard werken op een gezellige manier met zo'n groep de meeste indruk heeft gemaakt op mij. Maar ook de grappen die daarbij horen,

zoals dat de meeste regen naast je valt als je buiten werkt. Ik heb het ook altijd wel bijzonder gevonden dat ik nog heel veel collega's van toen nu nog spreek en goede vrienden zijn. Tenslotte is mij ook bijgebleven dat we voor het eerst gingen wokken. We hadden namelijk tijdens het bollen opplanten besproken dat we graag wat met alle scholieren wat wilden doen. Iedereen reageerde hier enthousiast op. Hier is toen een hele leuke avond uit ontstaan.

Vertrouwde relaties

Transportbedrijf Van Straalen

Proost op jullie 50-jarig jubileum! Daarvan zijn we 30 jaar werkzaam bij jullie. Nog langer zijn we familie. Dit gaat prima samen en ook bij onderhoud of uitlenen staan we altijd voor elkaar klaar. We hopen nog jaren met jullie samen te werken.

Marco van Ophem

beter bekend als Rambo, voorheen als medewerker, nu als chauffeur bij Van Straalen. Marco komt vaak op ons pad.

Anno 2018 vervoeren we bloembollen en rijden we opgeplante tulpenbollen naar Italië, waarbij de vrachtwagen van Freiburg naar Novaro op de trein wordt gezet. Dat scheelt een dag reizen en is een bijzonder gezicht.

Bjorn Oppersma

Relatiemanager Agrarisch ABN AMRO

N Schouten en Zn is al vijftig jaar een begrip in Westfriesland, Nieuw-Zeeland en Italië. Het is mooi om te zien hoe de onderneming de laatste jaren is doorgegroeid naar de huidige schaal-grootte. Het is een echt familiebedrijf waarbij de opvolging al weer staat te

trappelen. Dit is ook wel nodig daar broer Piet de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt en nu officieel zal afzwaaien.

Ik kom er nu al bijna twaalf jaar over de vloer. Zo ook ben ik een keer met Frank mee naar Italië geweest. Frank zijn Italiaans is niet zo best, dus met het boeken van de kamer ging het al fout. Met als gevolg dat ik drie dagen met

Frank in één bed heb moeten slapen. Op deze manier laat Frank ook zien in ieder geval op de kleintjes te letten. Elk gesprek met de familie Schouten is legendarisch; er gebeurt altijd iets onverwachts. Dit zien we ook terug in de bovengemiddelde creatieve bedrijfsvoering. Ik wens de familie Schouten een voorspoedige toekomst; op naar de volgende vijftig jaar.

Metrex NV - Pierre Spruyt

50 jaar N Schouten en Zn. Hoe lang is dat eigenlijk? Een paar jaar geleden had ik een afspraak met Frank waarop ik te laat arriveerde. Een probleem is dat niet,

want Frank heeft altijd en tegelijkertijd vrijwel nooit tijd. Ik besloot om binnen te komen met een wat filosofische opmerking: "Tijd of De tijd, Frank, die bestaan niet. Tijd is wat klokken meten. Tijd is dus niets anders dan het brengen van orde in wat een mens meemaakt, zo zet je alles in jouw volgorde. Ik ben dus niet te laat, Frank." "Dat is mooi", zei Frank. Tijd is niets anders dan een hulpmiddel in ons brein. Wat niet meer verandert, noemen we verleden. En wat kan veranderen noemen we ongewis en toekomst. Vijftig jaar Schouten is

verleden, maar omdat tijd niet bestaat, is het ook toekomst. Bij de Schoutens maakt verleden en toekomst geen verschil, ze zijn er werkelijk altijd. Zo ook bij Frank, hij heeft nooit tijd, maar is er altijd. Hij zal toch ook wel eens moe worden en rust nodig hebben? Neen, dat gaat u niet meemaken.

Omdat alle voorwaarden rondom energie in je bedrijf gelijk zijn aan hogere wiskunde, zijn we heel blij met Pierre die voor ons onderhandelt en adviseert in de energiecontracten.

André Vriend v.o.f

Ik ben in november 1984 met het bedrijf begonnen. Ik had al snel door dat je voor bouwers bij het bedrijf moet zijn. Ik had al gauw veel werk maar het heeft toch een hele tijd geduurd voordat de Fa. Schouten aanklopte, terwijl ze zat stuk maakten want ze konden alles niet even sneller en dat vergt nogal wat van de machines. Het was ergens in oktober 1985 toen Klaas 's avonds, ik denk om een uur of half negen met de trekker en Koningsplanter aankwam. Het was natuurlijk donker en ik zat gewoon in huis en dacht wat krijgen we nou. Ik er heen om te kijken en toen zag ik dat het Klaas was. De planter had een gebroken as en moest gerepareerd worden. Maar zo'n Deutz met Koningsplanter kon niet in de schuur en ik zei dat ik hem morgen bij daglicht wel zou maken. Maar dat was de bedoeling niet. Donker of niet die plantmachine moest heel. Ik dacht nog "godskolere" maar ben toch maar begonnen en om een uur of elf was het weer heel. Of Klaas der blij mee was dat weet ik niet want toen de boel weer opgeruimd was scheurde ie zo weer van het pad af. Dat was de kennismaking met de fa. Schouten.

Wij hebben voor de fa. Schouten heel veel gerepareerd, veel nieuwe dingen bedacht en heel veel nieuwe machines gemaakt. De grond die ik van Niek en Gon Koopman nodig had, had ik nooit kunnen kopen als de fa. Schouten geen medewerking wilde verlenen. Schouten

en Koopman waren vier handen op één buik. In 1998 heb ik zelfs nog weer een strook van Schouten gekocht. Ik ben daar altijd nog heel dankbaar voor. Ik had ook nog wel eens een uitje naar Bordeaux. En ben daar toch ook wel een keer of drie geweest om te kijken hoe dat daar werkt. We zijn zelfs in Nieuw-Zeeland wezen kijken. Ja, ook daar hebben ze bollen en ik wilde weten of de bollen daar ook in dezelfde richting groeien. Je zit namelijk heel aan de andere kant van de wereld. Doordat de Schoutens nogal door donderen en ook veel andere kwekers spreken kregen we daardoor steeds meer werk. Vaak was ik 's avonds nog tot laat in de werkplaats en soms deed ik de deur heel zachtjes dicht zodat ze niet zouden horen dat ik er al mee stopte. Het ging bij hun toen bijna dag en nacht door en ze begonnen ook nog een uur eerder dan wij. Klaas of Piet had zelfs wel eens gezegd dat we eigenlijk beter ook een uur eerder konden beginnen. Als je om acht uur begint hoeft het eigenlijk bijna niet meer. Het meest doe je volgens hun voor de eerste

schaft. En die was bij ons alweer om negen uur. Waardeloos je moet eerder beginnen. Nou ik zeg dat zou ik nog wel willen maar dan moeten jullie ook niet meer na half vijf komen. Ja, of ik niet goed bij m'n hoofd was. We zijn toch altijd maar om acht uur begonnen.

Fa. Schouten bedankt voor jullie klандizie, ideeën en werkzaamheden. Jullie bedrijf bestaat vijftig jaar waar ik bijna 30 jaar veel voor jullie kon doen.

Van harte Gefeliciteerd met deze mijlpaal door André en Gerda Vriend

Arno Vlaming

Tja een jubileum is altijd een mijlpaal. En ja voor jou Piet wil ik graag een stukje schrijven. Ik zie jou als een zeer goedaardige, vriendelijke en hardwerkende man. Altijd bereid om een ander te helpen. Tja en wij kennen elkaar al zeker meer dan 24 jaar. Wat mij altijd bij staat zijn onze ontmoetingen in Frankrijk, tijdens de koperstijd was jij daar altijd enkele weken. Je wist op welke dag ik in Frankrijk was en vaak belde je dan op of ik dan weer steeketiketten

wou meenemen of pakken koffie. En ach dan waren we op het veld en was je weer blij met de koffie. Gaspit aan en je maakte zo weer koffie, stukje taart van de vrouw van Philippe Lebourgh en als koningen zaten wij te genieten van deze koffie. Piet ik wens jou en je familie nog veel geluk en gezondheid toe. We houden uiteraard contact. Bedankt voor de laatste 24 jaar dat we elkaar kennen. Je bent voor mij altijd meer een vriend dan een klant geweest.

De bedrijven van nu

In eerste instantie zijn alle bedrijfsactiviteiten gestart onder N. Schouten. Gaandeweg groeide het bedrijf en moesten er taken verdeeld worden. De drie broers Piet, Klaas en Frank namen het bedrijf over van vader Nic. Siemen

en Kees waren toen al druk met het bedrijf in Brazilië.

Na verloop van tijd wilde Klaas graag een eigen koers varen. Doordat de bereidheid onder de drie broers groot genoeg was om hier uit te komen, is dit

ook gelukt. De broeierij kon meteen worden opgedeeld. Klaas ging naar de Veenakkers in Andijk en startte daar Klaas Schouten BV. De bollen bleven nog een aantal jaar samen in de vof NS Bloembollen.

EKO-flora
 respect & love for nature

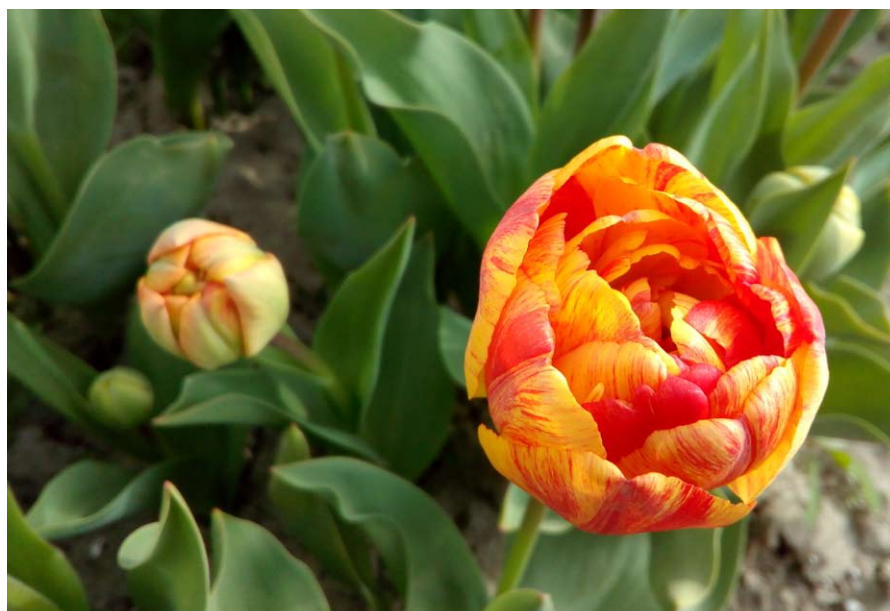
Frank was al een poosje bezig met de ontwikkeling voor het telen van biologisch bollen. Hoe moeten we dat voor elkaar krijgen? Hoe kunnen wij erkend worden? Welke samenwerking hebben

we daarvoor nodig? Als biologische teler krijg je de eerste vijf jaar dispensatie, dat wil zeggen dat je de biologische bollen in dezelfde schuur mag verwerken als de gangbare bollen. Na die vijf jaar is er op de Dirk Bijvoetweg een bedrijf bijgekocht, om daaruit volledig biologische tulpen te gaan broeien. Dit bedrijf kreeg de naam Eko-flora.

De vraag naar biologische producten groeit enorm. Het telen hiervan gaat vooralsnog voorspoedig. Wat het nogal moeilijk maakt is om te voldoen aan alle administratieve regelgevingen die de Skal-certificering vraagt. We zijn dan ook lang op zoek geweest naar iemand die affiniteit heeft met de bollen en met alle biologische ontwikkelingen.

Biologisch akkerbouwbedrijf Maerman Dronten

In 2015 kwamen we voor het eerst in

contact met Frank Schouten omdat er een plek nodig was voor biologische bollen. Het was al laat in het seizoen en met wat haast- en vliegwerk gingen ze de grond in. Het veldwerk deden we in overleg en zo begon een samenwerking die voor beide kanten goed van de grond kwam. Nu in 2018 zorgen we samen met Eko-flora voor de teelt en juiste biologische certificering.

Inmiddels verbouwen we ruim vijftientwintig soorten tulpen, diverse soorten krokussen en alliums. Met dit mooie palet aan kleuren gaan we ook de komende jaren de biologische markt verder uitbreiden. En voorzien we consumenten van prachtige bossen biologische tulpen en droge bollen om de tuin mee op te fleuren. Ook worden

de biologische bloemen gebruikt voor consumptie. Voor de opening van de Tulpenroute Flevoland 2018, zal in het nagerecht de smaak van saffraan uit de biologische krokus, terug te vinden zijn. Ook worden onze bollen gebruikt als ingrediënt bij het produceren van Nederlandse tulpen wodka. Eko-flora, Stefan en Hillie Maerman

XL TULIPS - Zwaagdijk / Italië

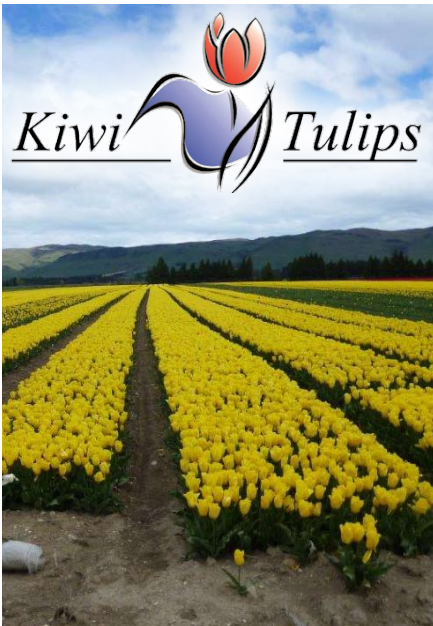
Het telen en broeien van langstelige tulpen in de exclusieve soorten is een vak apart. Het heeft een andere benadering en behandeling nodig en aparte afnemers. Gelukkig hebben we een samenwerkingsverband met Jacco Grent in Italië. Op zijn bedrijf Springtime, worden de exclusieve soorten geteeld op de volle grond. De bloemen komen met het transport via Van Straalen weer deze kant op en worden hier verstuurd naar een aantal afnemers en de veiling. Voor deze tulpen is de belangstelling nog steeds groeiende. Voor bijzondere tulpen hebben mensen een bijzonder prijsje over.

Jacco Grent met zijn gezin (Italië)

De bedrijven van nu

KIWI TULIPS - Nieuw-Zeeland

Samen met Bert van der Gulik is het plan ontstaan om tulpen te verbouwen in Nieuw-Zeeland. Met bollen uit Nieuw-Zeeland kun je het broeiseizoen enorm verlengen. De ijsstulpen die we hiervoor hadden bleven kwaliteitsproblemen geven. Het opstarten van het bedrijf heeft nogal wat voeten in aarde gehad, maar is gelukt. Bert is al vele malen naar Nieuw-Zeeland geweest om de zaken daar te behartigen. Zijn gezondheid heeft nu zijn aandacht nodig en we wensen Bert ook heel veel sterkte in de behandelingen die hij momenteel ondergaat.

Tijdens het rooiseizoen gaan er al heel

wat jaar stagiaires van het Clusius College mee om hun buitenlandse stage daar te lopen. Voor de jongens een uitdaging en een kans voor ons. Boy is de afgelopen vier jaar ook daar geweest om de zaak te draaien samen met deze jonge jongens. In de toekomst is Boy bereid de plek van Bert over te nemen.

FRESH TULIPS - Andijk

In 2015 kwam de mogelijkheid om extra bedrijfsruimte te kopen in Andijk, Vleetweg 13. Aangezien we in de piekperiodes op zoek waren naar extra kasruimte, was dit een mooie kans. Een jaar later kwam ook het bedrijf aan de Cornelis Kuinweg te koop. Deze bedrijven

zijn met elkaar verbonden in hun energievoorzieningen. Het was een voordeel om beide bedrijven te gaan exploiteren. Zo ontstond Fresh Tulips. Op dit moment doet Bart Schouten de dagelijkse leiding en wordt hij wat betreft de financiële administratie en personeelszaken ondersteund door Maurice Stap.

KS FLORES - Brazilië

Ik ben in Brazilië opgegroeid. Op het bedrijf ben ik div. keren geweest, waar ik verschillende herinneringen aan heb. Eerst werden mijn handen bekeken of die groot genoeg waren. Daarna werd mij gezegd dat ik ze alle twee tegelijk moest gebruiken. Ik mocht diverse dingen doen, die ik voor later misschien zou kunnen gebruiken. Tussendoor was het vaste prik dat Opa langs kwam en een snoepje had voor iedereen. Nog steeds heb ik een goede band met het bedrijf. In Brazilië zijn we op een ge-

geven moment begonnen met tulpen broeien. Deze worden geleverd door Nic Schouten bv. De tulpen broei gaat in Nederland makkelijker vanwege het klimaat. In Brazilië hebben we te maken met veel uitdagingen. Het is dan fijn om gedachten uit te wisselen, ik kan altijd Ome Piet of Frank bellen voor advies en ook Pieter-Jan geeft mijn raad. Ik ben blij dat ik een kleine bijdrage kan doen en ik hoop dat het bedrijf gezond mag blijven. Dat is de wens van ons allen hier uit Brazilië.

Annelies Schouten

Pluktuin op de Dam - Amsterdam

Sporten zit de Schoutens in het bloed! In het jonge gezin Schouten werd veel geturnd. Toen de tijd betaalde je voor 2 kinderen en mocht de rest gratis lid worden van de vereniging. Niet alleen de zussen maar ook de broers hebben op topniveau geturnd. Een tijd waar zij met veel plezier op terug kijken. We weten allemaal dat er schaatstalent binnen de familie is en we zijn heel erg trots op ons nichtje Irene met haar olympische medaille.

N. Schouten sponsort al lange tijd de plaatselijke voetbal- en handbalvereniging. Net als IJscubus Koggeland en skeelervereniging Radboud. Dat vertaalt zich in het uitlenen van een bus voor trainingskamp, kleding sponsors voor

een nieuwe team en bloemen voor een kampioenschap. We hebben zelfs een heus zaalvoetbalteam dat bestaat uit scholieren die zaterdag het werk opknappen.

De gemeenschapsveiling wordt altijd bezocht. Er worden jaarlijks bollen geleverd voor de Keukenhof. Ook voor de pluktuin in Amsterdam en kasteel Groot Bijgaarden in Brussel, met een

uitnodiging als tegemoetkoming. Die sponsoring hebben we ook van vader Schouten meegekregen. Die geeft op zijn 92-jarige leeftijd nog heel graag alle burens een bosje tulpen. De restpartijtjes worden opgehaald door Kees, een vrijwilliger van Leekerweide, die ze daar uitdeelt en in retour komt er regelmatig als dank een zelfgebakken appeltaart!

Huidige situatie; Schouten Tulips

De huidige situatie is niet meer te vergelijken met die van vijftig jaar geleden. Op dit moment werken we met vijftien vaste medewerkers en een grote ploeg (voornamelijk) Poolse medewerkers.

Om de productie gedaan te krijgen is er nogal wat geautomatiseerd. De robotisering heeft ook in ons bedrijf zijn intrede gedaan bij het opplanten en inhalen van de tulpen. De tulpen staan nu op containers die via een intern transportsysteem door de kas verplaatst worden. Zo komt het product naar de medewerkers toe, die ze vervolgens kunnen plukken. Ook het bossen van de tulpen gaat momenteel via een bosmachine (Furora). De bollen worden in de cellen bewaard. Iedere heftruck heeft een tablet waarmee geregistreerd wordt

waar welke bollen geplaatst worden, rekening houdend met de temperatuur of preparatie. Het klimaat in de kas is tegenwoordig beter te controleren via de klimaatcomputer die de temperatuur en de luchtvochtigheid kan regelen. Het hele ontwikkelingsproces, van de bol tot bloem, kan in kaart worden gebracht. Zo kunnen we kwaliteitsproblemen tijdens dit proces evalueren.

Op dit moment broeien we zo'n zes miljoen Nieuw-Zeelandse en dertig miljoen Nederlandse bollen bij N. Schouten. Bij Fresh Tulips in Andijk broeien we zo'n vijftientig miljoen tulpen en bij Ekoflora broeien we tweeënhalf miljoen biologische bollen. Via XL Tulips worden zo'n acht miljoen tulpen verwerkt.

Ook in de bollenteelt is er veel veran-

dert. Via een GPS-systeem worden alle soorten bollen via de plantmachine geplant en in schema's in de computer opgeslagen. Zo kunnen we precies terug vinden welk soort waar staat en hoeveel bollen er op een hectare geplant zijn. Ook de bemesting kan je via dit GPS-systeem registreren.

De beregeningsinstallaties zijn ook doorontwikkeld. Je kunt aangeven hoeveel millimeter je beregend wilt hebben en op hoeveel hectare. Bij het oogsten kunnen we alle beschikbare gegevens weer gebruiken voor een uiteindelijk beter resultaat. Met al deze gegevens kan ook de kostprijs beter berekend worden.

Op dit moment verbouwen we 100 hectare in Nederland, 8 hectare in Frankrijk en 35 hectare in Nieuw-Zeeland.

Voor de biologische teelt verbouwen we 9 hectare in de Flevopolder op biologische grond. Hiernaast hebben we nog 15 hectare pioenen staan. De verschillende bedrijfsonderdelen draaien allemaal goed, maar dat gaat niet allemaal vanzelf. Er wordt door alle medewerkers (niemand uitgezonderd) iedere dag een topprestatie geleverd om al het werk draaiend te houden. Waar in het verleden op een agrarisch bedrijf veel lichamelijke arbeid nodig was, is het nu vooral veel denk- en planwerk dat op elkaar afgestemd moet worden. Een goede samenwerking blijft essentieel.

Schouten Tulips, Liederik 1 Zwaagdijk

Boy Schouten (24 jaar oud)

Derde generatie in het bedrijf, opgegroeid tussen de tulpen. Spelend in de potgrond met mijn neven, nichtjes en beste vrienden Nick van Straalen en Robbert-Jan Jansen. We waren in de weekeinde vaak te vinden op het bedrijf waar we spelende vort met opa Schouten aan het werk waren. Ook in de vakanties was het altijd gezellig. Een grote club kinderen; Niek, Ellen, Bart, Rick, Martine, Carmen, Simon, Catherine en Irene waren op het bedrijf. Ik heb daar toen al een prachtige tijd gehad. In de voorjaarsvakantie mocht ik al op jonge leeftijd mee met ome Klaas met de vrachtauto om tulpen te koppen, samen met een grote groep scholieren, neven en nichtjes. Tijdens de bollen rooitijd was dat hetzelfde zo nu en dan een bol oprapen of in de trekker, maar de meeste tijd spelen met Klaas jr en Irene bij de boer op het erf of in de walkant.

In het begin van mijn tiener jaren was ik ook veel in de schuur te vinden niet altijd omdat ik dat leuk vond maar je moest gewoon te werk. Het spelen in de schuur was wel over. Het werk was begonnen. Ik zag er wel eens tegen op

om zaterdagochtend weer bakken op te zetten bij het opplanten. Alle neven en nichten waren ook gewoon aan het werk dus ging je ook maar gewoon door. Alleen maar hard werken in het bedrijf. Geen tijd meer voor wintersport of luxe vliegvakanties. Ik had toen bedacht, ik moet het anders doen, er moet toch meer te verdienen zijn als bij m'n vader. Hier heb ik met mijn vader over gesproken, het enige wat hij daar op te zeggen had was "Boy te kort verdienen! Dan begin je toch gewoon wat eerder en als je dan ook nog wat langer door gaat dan verdienen je ook meer." Dit was voor mij niet genoeg. Ik ging toen commercieel ondernemen volgen op het Clusius College. Na twee jaar dit gedaan te hebben kwam ik er toch achter dat er meer te verdienen is bij tulpen, dan dat ik dacht. Dit heb ik echter nooit uit de mond van mijn vader of andere familieleden gehoord. Ik ben toen overgestapt naar de opleiding bollenteelt van het Clusius College. In het laatste jaar heb ik een buitenlandse stage gedaan in Nieuw-Zeeland waar toen 32 Hectare tulpen stonden. Samen met bevriende klasgenoten Frank Boon en Erik van der Peet. Daar kreeg ik al snel veel feeling met de bollenteelt. Het werk en de organisatie ging me daar met Bert van der Gulik goed af. Samen met een hechte groep hebben we daar heel wat voor elkaar gekregen. Mijn neef Nick van Straalen die op rondreis was heeft me ook onwijs geholpen in Nieuw-Zeeland. Ik was 19 jaar en al erg onder de indruk en zag al veel kansen liggen. Na mijn stage heb ik mijn schooltijd op het Clusius afgesloten. Daar lag de vraag, verder leren of werken? Ik heb me toen aangemeld voor een HBO studie. Maar toen kwam de vraag om nog een jaar naar Nieuw-Zeeland te gaan. Daar koos ik voor. Vijf jaar geleden ben ik daar gestart. Inmiddels hebben we samen met Bert van der Gulik een groot bedrijf opgebouwd en telen we 82 hectare bollen voor Pronk, Borst en Schouten.

Opa,

In mijn jonge jaren heb ik veel geleerd van mijn opa die altijd op het bedrijf te vinden was. Als peuter spelend in een plukkist terwijl opa aan het plukken was. Toen aan het uitzoekbandje met opa, Carmen en mijn zusje Kelly. Eenmaal wat ouder wist opa ons ook nog

goed te vinden, waar ik samen met mijn neef Koen op de zaterdag onkruid moest wieden tussen de pioen rozen. Met mijn neef Koen kon ik het altijd goed vinden, maar het wieden viel ons beide niet mee, opa was al ver vooruit, we konden hem niet bijhouden en hadden veel moeite met de brandnetels. Af en toe een grapje maken, daar was opa niet zo van gediend. Opa, die toen al 83 was, hoorde al wat minder en was het met die grapjes niet zo eens. Hij zei "jullie moeten deur gane niet zo lullen je kenne mekaar toch niet verstaan". maar dat lag toen meer aan opa. Toch vroeg ik "opa, die brandnetels en stekels prikken zo" waarop opa antwoorde "niks prikken je moet ze gewoon zo pakken, en in 't weekend ken het geen last den prikken ze niet." Daar hadden wij geen antwoord op en gingen maar door.

Op 14 jarige leeftijd mocht ik met opa en Co Buysman mee te tulpen rooien met de holder. De dure soortjes stonden apart. Co ploegen en opa en ik bollen rapen. Ik heb toen veel geleerd van m'n opa, hoe hij het vroeger deed. En zeker toen het begon te onweren, de lucht zwart weg trok en de regen met bakken naar beneden kwam. Vlug naar het kopend gelopen, een dek zeil over de gaasbakken en waar nog net ruimte was voor 2 man, om ook onder het dekzeil te schuilen. Daar kwamen de echte verhalen met het geluid van de regen, onweer en de lopende holder op de achtergrond. De geur van shag onder het dekzeil wachtend tot het droog werd. Na deze ervaringen en de verhalen van opa hebben me aan het denken gezet over het bollen vak. Ik ben blij dat ik het allemaal zo heb mee mogen maken. Dit alles heeft gemaakt wie ik nu ben en waar ik nu sta binnen het bedrijf.

Ook leuk...

Schafttijd!

Koffietijd!

Kelly & Irene

Klaas junior & Boy

Eerste, tweede en derde generatie!!

Op de foto met Marianne Timmer

